

eget Bedkommende kan jeg gaa ind paa at frasalde Vædringsforslag Nr. 11, derimod maa jeg fremdeles holde paa Vædringsforslag Nr. 12, at § 5 udgaar. Hovedgrundene, hvorfor Vædringretallet tillader sig at stille dette Forslag, ere angivne i Betænkningen. Det lod sig bedre forsvare at optage § 5 i Loven, saaledes som den oprindelig var affattet af Indenrigsministeren, thi da vare jo disse Landbrugsstoler, som man tænkte sig oprettede omkring i Landet, stillede ganske under Landbohøjskolens Vinger; den skulde føre Tilsyn med dem, og det var, som det var dens egne Børn. Derimod kan jeg ikke finde, at dette Forslag i og for sig er heldigt; thi naar man tilstøder en ganske fri Oprettelse af disse Landbrugsstoler omkring i Landet uden at fordr nogen som helst Kvalifikation af dem, der stifte dem, synes jeg ikke, at de komme til at staa i det egentlig nære Forhold til Landbohøjskolen, hvori man vilde stille dem; deraf synes nemlig nødvendig at følge, at saa maatte det være Kandidater fra Landbohøjskolen, som stiftede disse Stoler. Dette Forhold er imidlertid ikke fastholdt i det Lovudkast, som nu foreligger os til Behandling, og saa finder jeg tilligemed min ærede Medforslagsstiller, at det er noget aldeles Usædvanligt at lovgive for høiere og lavere Stoler i en og samme Lov. Der finder jo intet saadant Forhold Sted mellem Universitetet og de lærde Stoler, hvorfra der dimitteres til det, saaledes at disse ere indbefattede i Universitetets Fundats, og ligesaa lidt ere de tekniske Stoler satte i et umiddelbart Forhold til den polytekniske Lærestanstalt, eller, om man vil tage andre Exempler, Almueskolerne ere ligesaa lidt satte i det Forhold til Seminarierne. Jeg tror, det er meget rigtigere at forbeholde sig foreløbig at lade disse Stoler staa sig selv. Man kan jo understøtte de gode blandt dem paa Finantsloven, og saa forbeholde sig i Fremtiden at give en ny almindelig Lov om dem. Dertil kommer nu fremdeles, at det heller ikke kan antages, at man vil kunne gjøre Regning paa, at Landbohøjskolen, før den modtager den Udvidelse, som man nu tænker paa at give den, og som det jo vil medtage nogle Aar at faae gennemført, da der skal foretages store Byggeförändringer, vil kunne

staae Lærere til disse Stoler, isald de oprettes i større Antal. Endelig forekommer det mig ikke at være faktisk rigtigst at den høitærede Indenrigsminister at gjenoptage denne Paragraf, da han fra forrige Samling veed, at naar vi beholde § 5, ville vi ogsaa faae en § 6, og den har han modsat sig tidligere og vil ogsaa modsætte sig den for Fremtiden. Men man er mere sikker paa at blive fri for en § 6 og paa ikke at lægge Landbohøjskolens nye Organisation nogen som helst Hindring i Veien, isald man tager § 5 bort. Da jeg imidlertid antager, at det ærede Thing ikke vil optage denne Paragraf, er det kun egentlig mig og mine Medforslagsstillere om at gjøre at faae vor afvigende Mening udpræget, og jeg har derfor tilladt mig at stille et Forslag om at give Paragrafen en Form, hvori jeg tror, den bedre lader sig forsvare i Loven. Naar Staten og Landkommunerne, det vil her sige Amtskommunerne, nemlig toge det i deres Haand at oprette en Del saadanne Stoler, vilde jeg finde det fuldkommen rigtigst, at denne Opnæmning, eller hvad man vil kalde det, til Amtskommunerne knyttedes til denne Lov, og at der tillige fastsattes et aarligt Tilskud til saadanne af Amtskommunerne oprettede Stoler. Dermed er det net ikke Meningen at lægge nogen Hindring i Veien for, at ogsaa frie Stoler kunne oprettes, men kun, at Understøttelserne til dem da maatte være henlagte til Finantsloven. Derimod finder jeg det ikke hensigtsmæssigt at bestemme et vist aarligt Tilskud til saadanne Stoler, hvorover man ikke har nogen Nærværelse, og som ikke staa i nogen nærmere Forbindelse med Statsmyndighederne; thi disse Stoler blive saaledes ikke undergivne andet Tilsyn end det, som kan udøves af et af Ministerierne, og det vil ligesom Tilsynet med de nuværende Folkehøjskoler blive ufrænkter til et aarligt Besøg, og et saadant Tilsyn anser jeg ikke for tilstrækkeligt. Jeg tror, at hvis man vilde sikke sig en stadig fast Kontrol med disse Stoler, staae sig Sikkerhed for, at de virkelig arbejde paa de Opgaver, for hvis Skyld de nyde Statsunderstøttelse, maa de stedlige Autoriteter, de stedlige Beboere være umiddelbart interesserede i Stolerne. Der er nu Interesser paa saa mange Punkter, og jeg tvivler heller ikke om, at der vil være Interesse for disse Sto-